

Konzervatoř v Č. Budějovicích
Otázky pro ústní maturitní zkoušku z *hudební teorie*
školní rok 2022/2023

1. HUDEBNÍ FORMA, FUNKČNÍ TYPY HUDBY
IMITACE
hudební forma, hudební druh, složky hudebního projevu, funkční typy hudby
druhy imitací
B. Smetana – *Má vlast*
2. ELEMENTÁRNÍ PRVKY HUDEBNÍCH FOREM
HLAVNÍ A VEDLEJŠÍ HARMONICKÉ FUNKCE
motiv, téma, figura, pasáž, příznačné motivy
J. S. Bach – *Preludium C dur*
3. MOTIVICKÁ A TEMATICKÁ PRÁCE
CITLIVÝ TÓN V HARMONII
obměny tvaru melodické linie, obměny rytmických útvarů, tempový a rytmický průběh, význam harmonie pro výstavbu skladeb, tonální plán, polyfonická stránka hudebního projevu
B. Smetana – *Má vlast, Píseň česká (úryvek)*
4. VĚTA
AKORDY CHROMATICKÉ TERCIOVÉ PŘÍBUZNOSTI
periodicita a neperiodicita, struktura periody, vztah polovět, dvojperioda
akordy v tritonové vzdálenosti, mimotonální akordy
A. Dvořák – *Largo (9. symfonie)*
5. MALÉ FORMY
SEPTAKORD VII. STUPNĚ
dělení malých forem, malé potpourri, uplatnění malých forem, drobné charakteristické skladby a jejich forma
6. VELKÉ FORMY
VÁZANÉ TÓNY V MIMOTONÁLNÍCH DOMINANTÁCH
společné znaky a rozdíly mezi malými a velkými formami, dělení velkých forem podle propojenosti větých dílů, vícedílné velké formy, uplatnění velkých forem
P. I. Čajkovskij – *Roční doby op. 37 – Červen*
7. FUGA I
SEKVENCE
neperiodická věta, imitace, téma fugy, expozice fugy a její možnosti, vznik fugy
druhy sekvencí
J. S. Bach – *fuga D dur BWV 850*
8. FUGA II
DOMINANTA PŘIROZENÁ A MIMOTONÁLNÍ
provedení fugy, závěr fugy, těsna, dvojité a vícenásobná fuga, fughetta, fugato, uplatnění fugy

problematika dominanty v mollové tónině, klamný závěr
A. Rejcha – fugač. 22 z cyklu 36 fug pro klavír

9. VARIACE
PROBLEMATIKA MEDIANŤ V MOLLOVÝCH TÓNINÁCH
typy variací, stavba celku, průběh a zakončení, uplatnění variací
F. Schubert – kvintet A dur D. 667 Pstruh, 4. věta
10. SONÁTOVÁ FORMA I
FRYGICKÝ A LYDICKÝ KVINTAKORD, NEAPOLSKÝ SEXTAKORD
znaky sonátové formy,
expozice sonátové formy a její možnosti (témata, tonální plán, spojovací části atd.),
expozice sonátové formy v instrumentálním koncertu
J. Haydn – klavírní sonáta D dur Hob. XVI: 37, 1. věta
11. SONÁTOVÁ FORMA II
MELODICKÉ TÓNY
vznik a vývoj sonátové formy,
provedení sonátové formy (stupně provedení, pracovní způsoby, epizoda místo provedení), provedení sonátové formy v ouvertuře
výsadní postavení průtahu
S. Prokofjev – klavírní sonáta č. 2 op. 16, 1. věta
12. SONÁTOVÁ FORMA III
ALTERACE
charakteristika poklasické a moderní sonátové formy,
repríza sonátové formy (tonální plán, zlomková nebo zrcadlová repríza atd.),
repríza sonátové formy v instrumentálním koncertu
W. A. Mozart – klavírní sonáta D dur KV 311, 1. věta
B. Smetana – preludium pro varhany č. 4
13. RONDO
ROZBOR SKLADBY Z HLEDISKA MELODICKÝCH TÓNŮ
vysvětlení rozdílu rondo = forma, rondo = žánr,
znaky ronda, rondové typy, vliv sonátové formy na rondo,
uplatnění rondových forem
F. Couperin – Ženci
14. CYKLICKÉ FORMY
DIATONICKÁ A CHROMATICKÁ TERCIOVÁ PŘÍBUZNOST
podstata cyklických forem, typy cyklů, cykly cyklů
chromatická terciová příbuznost a historická ladění
R. Schumann – Lesní scény op. 82
15. SUIOVÝ CYKLUS
VYJÁDRĚNÍ SUBDOMINANTNÍ FUNKCE V TONÁLNĚ FUNKČNÍ HARMONII
barokní suite, suitové cykly v klasicismu, moderní suite
možnosti rozvozu septakordu druhého stupně
W. A. Mozart – Divertimento D dur KV 334

16. **BAROKNÍ SUIA**
PRŮTAH JAKO RELIKT SYNKOPICKÉHO KONTRAPUNKTU
historie vzniku, kmenové tance (charakteristika, forma), další suitové tance, netaneční části barokní suity, tonální vztahy mezi větami, jiná označení suitových cyklů v epoše
J. S. Bach – Francouzská suita č. 6 BWV 817
17. **SONÁTOVÝ CYKLUS – NEJVYŠŠÍ STUPEŇ CYKLICKÉ SOUDRŽNOSTI**
SEPTAKORD VII. STUPNĚ, KOMBINOVANÝ ROZVOD
struktura sonátového cyklu, prostředky ke stmelení cyklu, myšlenkové sepětí sonátového cyklu, příklady sonátových cyklů
L. van Beethoven – klavírní sonáta c moll op. 13 „Patetická“
18. **SONÁTA**
OSTINATO, PRODLEVA
vymezení pojmů sonátová forma, sonátový cyklus, sonáta
problematika formy sonát v baroku, barokní sonáty (názvy, počet vět), sólová sonáta, triová sonáta, klasická cyklická sonáta
D. Scarlatti – sonáta C dur K. 406
19. **KONCERT A JEHO DRUHY**
PRINCIPY GENERÁLBASU
Koncertantní princip, barokní vokální, sólové a skupinové koncerty (obsazení, počet vět), instrumentální koncert klasicismu a romantismu, koncertantní symfonie, koncert ve 20. st., uplatnění sonátové formy v koncertu
A. Vivaldi – houslový koncert a moll op. 3, č. 6 RV 356, 1. věta
20. **KOMBINOVANÉ A VOLNÉ FORMY**
MEDIANTY
podstata kombinovaných forem, dělení kombinovaných forem podle členitosti, dělení kombinovaných forem podle stupně prolnutí,
vysvětlení pojmu volná forma, uplatnění kombinovaných a volných forem
J. B. Lully – Roland – ouverture
21. **HUDBA TANEČNÍ A UŽITKOVÁ**
ALTERACE
historické tance, novější tance (19. st.), moderní tance (latinskoamerické, tance ovlivněné jazzovými prvky),
vysvětlení pojmu taneční idealizace (stylizace),
pochod
B. Smetana – Louisina polka
22. **PROGRAMNÍ HUDBA**
TÓNINOVÝ SKOK, VYBOČENÍ, MODULACE
možnosti zpracování programu, hudební utváření a problematika formy symfonické básně, srovnání programní ouvertury a symfonické básně z hlediska formy, další druhy programní hudby
B. Smetana – Blaník

23. SCÉNICKÉ HUDEBNÍ DRUHY
PŘÍROZENÝ CITLIVÝ TÓN A VII. STUPEŇ V MOLLOVÉ TÓNINĚ
opera, opereta, balet, muzikál a další druhy hudebního divadla se zřetelem k formové výstavbě
Proveďte harmonický rozbor 1. periody. Pohovořte o problematice střídavé dominanty (funkce SD, S+7 a II7), tedy o dvojím rozvodu identicky znějícího akordu. Vysvětlete, proč funkce S+7 a II7 funguje obdobně i v mollové tónině, přestože je kvintakord na II. stupni v mollové tónině zmenšený.
G. F. Händel – árie *Lascia ch'io pianga* z opery *Rinaldo* HWV 7
24. DRUHY VOKÁLNÍ A VOKÁLNĚ-INSTRUMENTÁLNÍ HUDBY, VOKÁLNÍ ÚTVARY
ŘETĚZCE MIMOTONÁLNÍCH DOMINANT
píseň (dělení podle různých kritérií, forma), recitativ, árie, kantáta, oratorium, pašije, mše, requiem, moteto
F. Schubert – *Heidenröslein*, *Die Forelle*, *Rastlose Liebe*
25. HUDEBNÍ FORMY V TVORBĚ 20. STOLETÍ
OTEVŘENÁ DIATONIKA, UZAVŘENÁ DIATONIKA, CHROMATIKA
tradiční formové typy v nejnovější hudbě, návaznost na hudbu předchozích období (např. sonát. forma, symfonie, variace atd.), nové pojmy pro motiv a téma, nové pojmy pro pracovní způsoby (montáž, střih, panelová výstavba, koláž), hledání nových možností formování hudebního materiálu (dodekafonie, serialismus, elektronická hudba, minimalismus aj.)
T. Riley – *In C*